

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Ľubice Filovej, v právnej veci navrhovateľa **P. O.**, zastúpeného JUDr. R. F., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni-ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, v konaní o **nároku na úrazovú rentu**, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 20Sd/277/2008-31 z 10. februára 2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10. februára 2009, č.k. 20Sd/277/2008-31, **p o t v r d z u j e**.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 71,92 EUR do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku na účet JUDr. R. F..

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom krajského súdu bolo z dôvodov podľa § 250l ods. 2 a § 250j ods. 2 písm. a/ OSP zrušené rozhodnutie odporkyne č. 222-4563/2008 zo 4. augusta 2008, ktorým rozhodla, že navrhovateľ „ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku choroby z povolania a zistenej dňa 6. decembra 2001, podľa § 272 ods. 3 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, nemá nárok na úrazovú rentu“. Podľa názoru krajského súdu rozhodnutie odporkyne je nesprávne tak z procesného, ako aj z vecného hľadiska. Pokiaľ ide o procesné hľadisko, odporkyňa mala žiadosť navrhovateľa o zmenu výšky dávky už vyplácanej úrazovej renty

posúdiť podľa § 112 ods. 1 zák. o sociálnom poistení a žiadosti buď vyhovieť, resp. ju zamietnuť.

Pokiaľ ide o vecnú stránku napadnutého rozhodnutia, odôvodnenie tohto rozhodnutia okrem iného obsahuje odkazy na § 272 ods. 3 a § 272 ods. 9 zák.č. 461/2003 Z.z. a konštatovanie, že navrhovateľovi už bola priznaná úrazová renta, a preto aj v prípade, ak súd rozhodne o výške náhrady k 13. decembru 2003, nemôže byť táto pretransformovaná podľa § 272 ods. 9 zák.č. 310/2006 Z.z. na úrazovú rentu, pretože o úrazovej rente už bolo právoplatne rozhodnuté rozhodnutím č. 22-678/2006 z 24. februára 2006. Krajský súd sa stotožnil s právnym názorom právneho zástupcu navrhovateľa, že nárok navrhovateľa na zmenu výšky dávky už vyplácanej úrazovej renty bol daný právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom, ktorý rozhodol o náhrade za stratu na zárobku navrhovateľa z dôvodu choroby z povolania k 31. decembru 2003, a preto bolo povinnosťou odporkyne rozhodnúť o žiadosti navrhovateľa podľa § 272 ods. 9 zák.č. 461/2003 Z.z. v znení zák.č. 310/2006 Z.z. a rozhodnúť o zmene výšky dávky a nie o tom, či navrhovateľ má nárok na úrazovú rentu, resp. nemá, pretože o nároku navrhovateľa na úrazovú rentu už bolo právoplatne rozhodnuté.

Odporkyňa v odvolaní proti rozsudku krajského súdu žiadala jeho zmenu a potvrdenie svojho rozhodnutia. Poukázala na to, že Krajský súd v Banskej Bystrici mal v konaní za preukázané, že navrhovateľ „...žiadosťou zo dňa 4. januára 2007 v zmysle § 272 ods. 3 požiadal odporkyňu o vydanie nového rozhodnutia o zmene úrazovej renty so spätnou účinnosťou od 1. januára 2004“ (strana 7, ods. 3 rozsudku). Je teda zrejmé, že ani Krajský súd Banská Bystrica nepopiera, že navrhovateľ žiadal odporkyňu o zmenu úrazovej renty podľa § 272 ods. 3 zákona. Tejto žiadosti nemohla v zmysle zákona odporkyňa vyhovieť, pretože jednou z podmienok „transformácie“ náhrady za stratu na zárobku podľa § 272 ods. 3 zákona je, aby náhrada za stratu na zárobku bola vyplácaná k 31. decembru 2003. Táto podmienka v prípade navrhovateľa nebola splnená, žiadna náhrada za stratu na zárobku mu k 31. decembru 2003 nebola vyplácaná, rozsudok Okresného súdu v Žiari nad Hronom o jeho nároku nadobudol právoplatnosť dňa 2. júla 2008. Z tohto dôvodu odporkyňa rozhodnutím zo dňa 4. augusta 2008 nepriznala navrhovateľovi nárok na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 3 zákona, čiže presne rozhodla o nároku navrhovateľa tak, ako to žiadal vo svojej žiadosti zo dňa 4. januára 2007. Výrok rozhodnutia zo dňa 4. augusta 2008 neznamena, že

navrhovateľ nemá nárok na úrazovú rentu vôbec, ale že nemá nárok na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 3, teda na jednu z foriem úrazovej renty tak, ako ich pozná zákon.

Z uvedeného podľa odporkyne vyplýva, že navrhovateľ nemohol požiadať o zmenu sumy úrazovej renty podľa § 112 ods. 1 zákona, ale požiadal o zmenu formy úrazovej renty. O nárokoch navrhovateľa už bolo v zmysle § 272 ods. 5 právoplatne rozhodnuté podľa § 88 ods. 1 zákona, a to rozhodnutím zo dňa 24. februára 2006 od 1. januára 2004. Vzhľadom na to, že navrhovateľovi nebola k 31. decembru 2003 vyplácaná náhrada za stratu na zárobku, nemohla mu byť priznaná úrazová renta podľa § 272 ods. 3 zákona. V čase, keď odporkyňa vydala rozhodnutie zo dňa 24. februára 2006, zákon ešte neobsahoval ustanovenie § 272 ods. 9 zákona, toto bolo zavedené až zákonom č. 310/2006 Z.z., účinným od 1. augusta 2006. V súvislosti so zavedením § 272 ods. 9 do zákona treba pripomenúť, že zákon neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia, ktoré by upravovali nárok poškodených na zmenu už právoplatne priznanej úrazovej renty podľa § 88 ods. 1 zákona na inú formu, a to na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 9 zákona. Aj keby zákon takéto prechodné ustanovenia obsahoval, odporkyňa by na základe žiadosti navrhovateľa zo dňa 4. januára 2007 nemohla rozhodnúť podľa § 272 ods. 9 zákona, pretože v čase vydania rozhodnutia zo dňa 4. augusta 2006 nevedela o existencii právoplatného rozsudku Okresného súdu v Žiari nad Hronom, navrhovateľ, ani právny zástupca jej ho nepredložili. Zo súčasného platného znenia zákona však vyplýva, že ani pri vedomosti o existencii rozsudku Okresného súdu v Žiari nad Hronom by odporkyňa nemohla o žiadosti navrhovateľa rozhodnúť podľa § 272 ods. 9 zákona.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporkyne žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Podľa navrhovateľa najdôležitejšie v tomto spore je to, že o nároku navrhovateľa súd rozhodol s veľkým časovým odstupom, až v roku 2008. Táto skutočnosť však nemôže byť na ujmu navrhovateľa, ktorý sa svojho nároku riadne a včas domáhal na príslušnom orgáne, ktorým bol do 31. decembra 2003 súd. Upozorňuje na skutočnosť, že aj u odporcu sa navrhovateľ domáhal vyplácania úrazovej renty od začiatku s poukazom na § 272 zákona o sociálnom poistení. Teda od začiatku tvrdil, že nárok existoval ku dňu 31. decembru 2003 a trvá aj po 1. januári 2004. Legislatívny nedostatok zákona o sociálnom poistení bol riešený jeho novelou č. 310/2006 Z.z. Táto novela výslovne zdôraznila, že sa vzťahuje práve na prípady dlhotrvajúcich súdnych sporov o nároky na náhradu škody pre pracovný úraz a chorobu z povolania. V čase vydania napadnutého rozhodnutia odporkyne, ktoré je predmetom tohto konania, už uvedená novela bola účinná

a v plnom rozsahu mala byť aplikovaná. Poukazuje tiež na nepravdivé tvrdenie odporkyne, že nevedela o prebiehajúcom súdnom konaní. Sociálna poisťovňa mala v súdnom konaní postavenie vedľajšieho účastníka. Ako je uvedené v samotnom odvolaní, sociálna poisťovňa je len jeden subjekt, s rôznymi organizačnými zložkami. V oboch prípadoch je však totožná aj organizačná zložka, ktorou je ústredie. Vnútorne členenie na jednotlivé pracovné útvary nemá žiadny právny význam. Podľa názoru odporkyne by výška nároku navrhovateľa závisela od ľubovôle bývalého zamestnávateľa. Závisela by teda výlučne od toho, či k 31. decembru 2003 náhradu škody vyplácal, alebo nevyplácal, hoci zamestnanec na vyplácanie nárok mal. Takýto výklad právnych predpisov je v rozpore so samotným znením právnych predpisov, s ústavnými pravidlami výkladu právnych predpisov, ako aj s teóriou práva ako takou. Konečným dôsledkom takéhoto postupu by bola diskriminácia poškodeného zamestnanca, ktorý sa riadne a včas domáhal svojich nárokov v súlade s právnymi predpismi.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania, a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Odvolací súd nahliadnutím do žiadosti navrhovateľa „o zmenu úrazovej renty“ datovanej 4. januárom 2007 zistil, že v zmysle § 184 ods. 3 v spojitosti s § 179 ods. 1 písm. a/ a § 180 ods. 1 zákona o sociálnom poistení navrhovateľ žiadal o zmenu vyplácanej úrazovej renty s poukazaním na právoplatný rozsudok OS Žiar nad Hronom v konaní 5C 108/03 a na ešte prebiehajúci spor pod sp.zn. 13C 13/05. Uviedol, že jeho nárok trvá aj po 1. januári 2004 a preto v zmysle § 272 ods. 1 a 3 zákona došlo k zmene na úrazovú rentu. Preto žiadal o zmenu vyplácanej úrazovej renty, nakoľko má nárok na náhradu za stratu na zárobku za december vo výške 4413 Sk, ktorá je vyššia, ako vyplácaná. Žiadal „o vydanie nového rozhodnutia o zmene úrazovej renty so spätnou účinnosťou od 1. januára 2004“. Z uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že sa navrhovateľ domáhal zmeny vo výške vyplácanej úrazovej renty transformáciou náhrady straty na zárobku patriacej do 31. decembra 2003, o ktorej súd konal a v čase vydania preskúmaného rozhodnutia odporkyne zo 4. augusta 2008 už právoplatne rozhodol. Navrhovateľ sa v žiadosti zjavne neobmedzil len na uplatnenie nároku podľa § 272 ods. 3 zákona, ale uvedením podstatných súvislostí vyplývajúcich zo súdnych sporov a rozhodnutia odporkyne o priznaní úrazovej renty v roku 2006 dal najavo, že sa domáha transformácie náhrady straty na zárobku po vydaní súdnych rozhodnutí, z ktorých nárok na náhradu straty na zárobku vyplýva.

S poukazom na uvedené doplnenie dôvodov prvostupňového rozsudku sa odvolací súd stotožňuje s dôvodmi zrušenia rozhodnutia odporkyne krajským súdom a preto podľa § 219 ods. 2 prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 250l ods. 2 v spojitosti s § 250k ods. 1 OSP navrhovateľovi patrí náhrada trov odvolacieho konania v uplatnenej výške 71,92 EUR, ktorá pozostáva z odmeny vo výške 53,49 EUR, režijného paušálu 6,95 EUR a DPH 11,48 EUR.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová